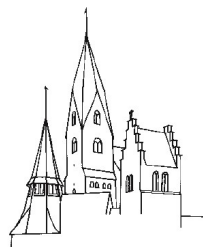

2017, Nr 4: Jultiden

Tre Kyrkor

... och ett kapell

God jul
i Stenkumla församling

KONTAKT

Stenkumla församling, Vibble gård, Drejaregatan 1, 622 59 Visby.....Telefon: 26 20 55

Församlingsexpeditionens öppettider: Öppet: tis 13.00–15.00, tors 09.30–11.30

E-postadress: stenkumla.forsamling@svenskakyrkan.se

Internet: www.svenskakyrkan.se/stenkumla, www.facebook.com/stenkumla

Församlingslokaler i Vibble gård .....26 43 08 (Bokning sker genom expeditionen.)

Bokning av Träkumla församlingsgård genom Träkumla hembygdsförening:

Bo Fagerström 26 60 20, 070-867 84 25

Personal

Staffan Eklund, *kyrkoherde*.....26 20 79, 070-320 36 27

Rolf Ström, *komminister - deltid*.....26 20 84, 070-918 92 96

Josef Edebol, *pastorsadjunkt*.....073-679 73 56

Christina Nimmerfalk, *diakon* 26 20 40, 073-091 93 28

Maria Engelhardt, *församlingspedagog*..... 26 20 54, 072-714 17 24

Kerstin Gahne, *kanslist/musiker* 26 20 51, 070-320 76 56

Linnea Tibell, *kantor*.....26 20 72, 070-320 36 29

Mariana Söderström, *församlingsvärdinna - deltid*.....26 43 08

Olof Olofsson, *klockare*.....26 20 71, 070-320 36 28

Henrik Danielsson, *klockare (i tjänst t.o.m. 20/12 2017)* 073-377 07 02

Kent Bergqvist, *klockare*.....073-980 78 97

Förtroendevalda (t.o.m. 2017)

Ylva Andersson, *kyrkorådets vice ordförande*.....070-656 05 40

Bernt Andersson, *kyrkofullmäktiges ordförande* 26 47 02

Stenkumla församlings ekonomifunktion

Visby Stifts Ekonomivärdning Box 1334 621 24 Visby 40 49 00

Bankgiro 5087-6655 (Stenkumla församling)

Anders Ahlin, *ekonom* 40 49 27

www.facebook.com/stenkumla

Tre Kyrkor

ges ut av Stenkumla församling. Den delas ut av frivilliga krafter i församlingen.

Varmt tack till alla som deltar i produktion och distribution!

Redaktör: Rolf Ström

Omslagsbild:

Första söndagen i advent 2017 i Stenkumla kyrka. Familjemässa med barnkören och Cantus.

Kulturrevenemang och studier i Stenkumla församling sker i samarbete med studieförbundet

sensus

Kyrkoherden har ordet:

Mitt emellan en oxe och en åsna.

Hur viktig är julkрубban i vårt julfirande? Jag vet inte om du ställer fram en julkрубba i ditt hem?

Nu förtiden finns en julkрубba i varje kyrka. Vissa kyrkor i Sverige har en levande julkрубba på julafton, med levande djur och ett nyfött barn.

I en klassisk julkрубba finner vi Jesus, Maria, Josef, herdar och tre vise män. Dessutom finns oftast en oxe och en åsna med. Inga djur finns med i det som Lukas berättar för oss i sitt evangelium om vad som ”hände sig vid den tiden...”

Varför är då Jesusbarnet i kрубban omgiven av en oxe och en

åsna? Den tidiga kyrkan kunde sitt Gamla Testamente, och därför tolkade man in det som Jesaja skriver: ”En oxe känner sin ägare och en åsna sin herres kрубba...”. Och hos profeten Habackuk läste de: ”mellan två levande varelser skall du bliva igenkänd”.

Under medeltiden skrevs en psalm som handlar om att oxen och åsnan liksom kände igen Guds son i barnet i kрубban. Här i Sverige talade man tidigare i folktron om att husdjuren i ladugården böjde knä på julnatten och tillbad Jesus.

I vår upplysta, moderna tid är det

inte så många som böjer knä vid Jesu krubba. Men ändå ställer många av oss fram julkrubborna i våra hem. Kanhända är det en omedveten vördnad inför mysteriet i julnatten, när det mänskliga och det gudomliga möts i barnet som ligger i krubban, mitt emellan en ox och en åsna?

Välkommen till julens Guds-tjänster i vår församling, med tillfälle att reflektera inför krubban!

Med önskan om en god och välsignad jul!

Staffan Eklund

Kyrkofadern Efraim Syriern skriver om detta barn på 300-talet:
*”Om han inte var människa,
vem var det då som låg i krubban?
Om han inte var Gud,
till vem var det änglarna sjöng
lovsånger?”*

*Bär vi barnet i vårt hjärta
blir vi bot för världens plåga.
Gud är hos oss, ljus i natten,
för att hjälpa oss att våga.*

*Psalm 744
i Verbums
psalmbokstillägg.*

Det här är Kent Bergqvist.

Han är församlingens nye klockare, som efterträder Henrik Danielsson. Henrik lämnar sin tjänst vid årsskiftet eller i praktiken före jul, men redan från första december ser ni Kent i full verksamhet vid sidan av honom, Olof och Jonas.

Det är mycket att lära för den nye medarbetaren! Men det går nog fort att lära, för Kent är en man med rika erfarenheter av mycket. Han har gott handlag med både praktiska ting och medmänniskor. Fastighetsskötsel, snickeri och yrkeslärarskap i särskolan hör till det som Kent tidigare har sysslat med.

Han beskriver sig som "en glad gubbe" och att han är glad och trevlig kan vi som har mött honom intyga.

Hjärtligt välkommen, hälsar vi Kent till Stenkumla församling!

Eftermiddag med Tina

vid klockargården
vid Västerhejde kyrka

Kl. 14-16
8 & 29 januari,
12 & 26 februari,
12 & 26 mars,
9 & 23 april

En eftermiddag i gemenskap där vi dricker kaffe och umgås, och vi formar eftermiddagen tillsammans. Innan vi skiljs åt har vi en kort andakt.

Frågor till Christina Nimmerfalk:
0498-262040,
christina.nimmerfalk@svenskakyrkan.se.

Välkommen till gudstjänst!

Så gott som varje vecka året runt:

Sön- och helgdag 10.30 högmässa i någon av de gamla kyrkorna.

Söndag 16.00 mässa i Vibble kapell.

Tisdag 18.30 Veckomässa i Vibble (uppehåll under julen)

Onsdag 09.00 Mässa och klucku tei i Vibble gård.

Torsdag 12.00 Andakt och sopplunch i Vibble gård.

Schemat publiceras med reservation för ändringar.

”Gudstjänster på Gotland” hittas i lokaltidningarna på fredagar och på

<http://>

www.svenskakyrkan.se/visbystift/gudstjanst-och-kollekt

Klicka på

”Veckans gudstjänster”!

Torsdag 14/12

19.00 Julkonsert med Gotlands gambaensemble *Bona speranza*, Sophie Malmros (sopran), Towan Obrador (recitator)

Lördag 16/12

16.00 Julmusikal: Med åsne-express till Betlehem. Barnkörerna och instrumentalister.

3. i Advent 17/12

10.30 Högmässa Träkumla
16.00 Mässa Vibble kapell
19.00 Vi sjunger julen in med Musikglädje i Träkumla.

Tisdag 19/12

18.30 Årets sista tisdagsmässa i Vibble

4. i advent (Julafton)

10.30 Samling kring krubban i Vibble kapell
22.30 Julnattsmässa Stenkumla Cantus

Juldagen 25/12

07.00 Julotta Träkumla. Musikglädje.

Annandag jul 26/12

10.30 Högmässa Vibble. Linnea Tibell och Karolina Lyngstad sjunger. Julmat.

Sönd. e. jul 31/12 (Nyårsafton)

10.30 Högmässa Träkumla
16.00 Nyårsbön Vibble kapell

Nyårsdagen 1/1

10.30 Högmässa Träkumla

Onsdag 3/1

19.00 Julkonsert med Ad Fontes i Stenkumla

Trettondedag jul 6/1 2018

10.30 Högmässa Västerhejde

1. sönd. e. Trettondedagen 7/1

10.30 Högmässa Träkumla
16.00 Mässa Vibble

Tisdag 9/1

18.30 Det nya årets första tisdagsmässa

2. sönd. e. Trettondedagen 14/1

10.30 Högmässa Träkumla
16.00 Mässa Vibble

Lördag 20/1

09.00 Ekumenisk bön för Gotland i Vibble kapell. Arr: Gotlands Kristna Råd

3. sönd. e. Trettondedagen 21/1

10.30 Högmässa Träkumla
16.00 Mässa Vibble

Septuagesima 28/1

10.30 Högmässa Träkumla
16.00 Mässa Vibble

Kyndelmässodagen 4/2

10.30 Högmässa Träkumla
16.00 "Luther. Ett körverk om Martin Luthers liv" framförs av kyrkomusiker från Gotland i Stenkumla kyrka. (Ingen mässa i Vibble.)

Fastlagssöndagen 11/2

10.30 Högmässa Träkumla
16.00 Mässa Vibble

Askonsdag 14/2

09.00 Askonsdagsmässa Vibble
17.00 Familjegudstjänst Vibble

1. sönd. i fastan 18/2

10.30 Högmässa Träkumla
16.00 Mässa Vibble

”Den som anlitar Rolf blir inte besviken”

Så stod det i Rolf Wattskogs första tjänstgöringsbetyg från Malmros mataffär i Visby. Han var 14 år när han började där som springpojke direkt efter skolan. Omdömet har stått sig genom åren. Men så är han också en arbetsmyra.

– Ja, jag tycker om att arbeta, säger han. Att jag fick en så bra start beror till mycket stor del på min lärarinna Gunilla Engström. Hon såg mig och hjälpte mig att lyckas.

Och arbetat har han gjort. Efter Malmros jobbade han på Juniwiks foto några år. Sen sökte han in på militärutbildningen på A7, vilket resulterade i en löjtnantsgrad.

– Hur trivdes du som militär?

– Jag trivdes bra, säger han. Tyckte om att leda de där killarna.

Nu måste jag bekänna att svaret gjorde mig förvånad. Att Rolf med sin ödmjukt lågmälda framtoning kunde gilla det där med att kommandera. Men det kanske är en utmärkt ledaregenskap.

Det blev tjänstgöringar i Uppsala, Karlsborg och Milostaben i Skövde. Senast bodde han i den närbelägna staden Hjo. Men så yppade sig en möjlighet att återvända till Gotland. Det var svärfar Erland Ohlson som behövde renovera sitt hus i Klinte. Och se där, nu fick Rolf

användning för ännu en latent förmåga som visade sig vara av bestående art: Byggmästarens. Under åren blev det många hus byggda och ännu fler renoverade.

– Hade du inte en egen byggnadsfirma ett tag?

– Jo, det var när vi bodde på Högklint: Wattskogs Byggservice. Det blev mycket jobb. Och så var jag kyrkvaktmästare i Visby Domkyrka.

Vad hände i Gutebacken?

Rolf har sina rötter i Träkumla. Ja, han jobbade där också ett tag, på gården hos familjen Grönhagen. Rolf glömmer aldrig husmor Margot.

– Nej, Margot var godheten själv.

Det var under tiden i Träkumla som Rolf hade en viktig upplevelse av existentiell natur. Något hände, fast inte i yttre bemärkelse. Desto mera i inre:

– Jag var väl 10-11 år. Hade cyklat till stan och var på väg nerför Gutebacken; jag ville se havet. Plötsligt drabbades jag av en fråga, så genomgripande och stark att jag måste stanna cykeln och bli stående där i backen under häftig gråt. Jag vet inte varifrån frågan kom, vad som hade inträffat, troligen ingenting. Den bara kom, intensiv och pockande på svar: ”Vad händer mig när jag dör?” Sedan torkade jag tårarna och cyklade vidare mot havet. Ut i livet.

Var det Rolfs ”jagupplevelse”? Jag har läst någonstans att vi alla har en sådan i åldern mellan barn och tonår. En alldeles egen upplevelse som berör det öde som är ens eget och som är så stark att vi minns platsen där det hände. Själv hade jag min i Nygårdsallén, också på cykel. Minns du din?

Flärpa meral

Jaså du vet inte vad flärpa är? Inte jag heller, inte förrän Rolf informere-

rade mig om dess stora betydelse för hälsans befrämjande. Åtminstone för de stackars människor i Filippinerna som mist benen i olika sprängdåd. Vad de behöver är proteser, och dessa kan de få om vi flärpar. Och nu ger mig en åskådningsslektion. Han tar Spriteburk och öppnar den. Det gör han med den lilla runda saken som säger ”klick” ni vet. Det är det som är flärpen. Den är av ren aluminium. Rolf samlar på flärpar. När man fått ihop 1 kg flärpar räcker det till tre benproteser! säger han med ett lyckligt leende. Nyss lämnade jag in en hel lingonsyltburk, – Vart lämnar man dem? – Man skickar dem till Stockholm genom Neuroförbundet.

Rolfs pappa ritade klockstapeln vid Vibble gård.

”Men den blev inte som den skulle.”

Ordförande Rolf

Ja, Rolf har varit ledare i kyrkorådet också.

– Är det kul att vara ordförande? undrar jag.

– Jätteroligt, blir det spontana svaret.

Och jag säger som nyss, en lågmäld person ser jag inte som urtypen för den som håller i klubban. Skönt att jag har fel. Fråga vem du vill. Men så är han också en trogen kyrkbesökare. Där får han ju också svaret

på sin fråga från förr: ”Den som tror på mig skall leva om han än dör”. (Citat: Jesus.)

– Vad ser du som den största utmaningen för kyrkan?

– Att fler skall upptäcka det stora värdet i att vara medlem. Unga familjer.

– Vilket är det bästa som hänt dig?

– Mina tre barn och sex barnbarn. Och att jag träffade Maria.

– Det sägs att du slutar som ordförande, är det sant?

– Ja, jag är ju pensionär nu och bor dessutom inte här.

Så vi mister vår ordförande. Sorgligt, men så är livet. Allting måste gå vidare.

– Var bor du?

– Nyss bodde jag ju i Träkumla på farfars tomt där Maria och jag byggde vårt drömhus. Men sedan 2016 hyr vi en flygel vid Follingbo prästgård. Det är alldeles intill kyr-

kan, det är bra. För då börjat jag dagen vid kyrkklockans klang klockan 7.

– Hur tillbringar du dagen?

– Det är gott om jobb. Jag har fått förtroendet att sköta den stora parken. Jag är så tacksam för det. Älskar att jobba där.

– Då behöver du ingen motion.

– Jo då! Jag cyklar ofta till stan och går en mil om dagen. Och våra två hundar behöver också motion. Jag är så tacksam för allt detta.

– Och nu tänker ni visst ge er iväg till varmare nejder?

– Ja, vi tar husbilen till Spanien för tredje året. Så bra för hälsan. Och så blir hundarna glada, de älskar att åka husbil.

Till sist så får jag kortet med mejladressen och bild på paret med underskrift ”Livsnjutare”.

Tacksam patient

Mitt intryck är att Rolfs livsstäl-

Delar av kyrkorådet mandatperioden 2013-2017. Fr.v. Gunilla Andersson, Rolf Wattskog, Ylva Andersson, Sylve Klinth, Thérèse Wattskog, Göte Malmros, Staffan Eklund (från 1/8 2017), Ewy Klinth, Jan Molinder, Christina Levander-Ödman, Johannes Wattskog.

ning präglas av tacksamhet. Till Gud, till det liv han fått och de människor han mött. Inte minst för det som hände den 8 maj. Det började med ett rutinbesök på blodgivarcentralen, där han varit trogen givare i 42 år. Det var där man upptäckte hans höga blodtryck som orsakat den farliga sjukdomen näthinneavlossning. Den som kan leda till blindhet utan behandling, men som blev botad på två dagar genom snabb läkarkontakt, flygtransport till fastlandet och akut operation. När Rolf vaknade upp ur narkosen hände det något märkligt med honom – han skrev!

– Jag som aldrig brukade skriva, jag drabbades av en sådan tacksamhet att orden bara flödade, jag måste helt enkelt skriva ner mina tankar.

Jag fick ta del av det inspiretrade skrivalster, som han tillägnar alla de inblandade i processen. Det som slutar med orden: ”Jag är så tacksam för den fina sjukvården vi har i Sverige.” Och jag tänkte att situationen påminde om den i Gutebacken för länge sen: ett ögonblick av klarsyn. Av kontakt med de innersta Meningen. Om att tacka livet. Här och nu.

Lisbeth Nilsson

Hänt i församlingen

20170908 -20171203

Vi välkomnar de nydöpta

Effie Käthe Anneli Tsakalou

Lo Lena Lisbet Ansin

Belle Marina Sofie

Gardell Myrdal

Isabella Ulrika Victoria Sigrén

Malou Ester Pollari

Vi minns våra avlidna

Alexander Ekström

Livia Markström Lilius

Greta Nordström

Lars-Erik Lewedahl

Folke Molin

Margareta Larsson

Rut Kavonius

Gunvor Bandinge

Torsten Åkerblom

Gunilla Ahlqvist

Anders Plahn

Vi lyckönskar de nygifta

Linda Nilsson och

Magnus Wahlgren

Agnes Elgh och

Daniel Jakobsson

Det här är en riktig julstjärna!

Den här silverstjärnan utmärker nämligen platsen där man antar att Guds Son, Jesus Kristus, föddes. I hålet i stjärnans mitt kan man skymta och känna klippan, som var golv i det stall som Lukasevangeliets andra kapitel berättar om.

Det var inrymt i en grotta i Betlehem och över den grottan byggdes på 300-talet en kyrka som är känd som Födelsekyrkan.

Bilden är tagen av Elisabeth Larsson som var en av de resenärer från Stenkumla församling och från Visby som kring månads-skiftet oktober-november reste i Det heliga landet. Dessa var i sin tur en del av den grupp på runt tjugo personer som under förra vintern deltog i studiecirkeln Lär känna Det heliga landet.

Att få studera Det heliga landets geografi och historia ökar förståelsen av bibelns berättelser och kan fördjupa vår tro. För pilgrimsresenärerna var de andakter och bibelförklaringar som gruppens ciceron och kaplan prästen Bo Brander gav under färden särskilt värdefulla.

Söndagen den tionde december gav gruppen en redogörelse för sin resa i Vibble gård och deras upplevelser kommer säkert att kunna berika församlingens liv framöver.

*Jesus har kommit för att
"förkunna ett nådens år från Herren".*

*Gott nytt år,
Anno Domini 2018!*